

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс: 7034-2580
Цахим шуудан: bulgan@audit.gov.mn

0025.0299 № 70
танай _____ ны № _____ т

МОГОД СУМЫН ЭМТ-ИЙН
ДАРГА Г.БУЛГАН ТАНАА

Аудитын тайлан хүргүүлэх тухай

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу танай байгууллагын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг баталгаажуулж, аудитын дүгнэлт, тайланг хүргүүлж байна.

Аудитаар нийт 1,051.7 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс, 1,051.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 4 зөвлөмж өгөгдсөнийг тогтоосон хугацаанд хэрэгжүүлж ажиллана уу.

Жич: Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн "20.5.Шалгаагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэсэн хуулийн зохицуулалттай.

Хавсралт ... хуудастай.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН
АЛБАН ТУШААЛЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Ж.ЭНХЦООДОЛ

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ТЭА-2024/83/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Булган аймаг

2025 он

Булган аймаг дахь ТАГ-ын дарга,
тэргүүлэх аудиторын албан тушаалын албан үүргийг түр орлон
гүйцэтгэгч : Ж.Энхцоодол

Утас: 70342580 Цахим хаяг: EnkhtsoodolJ@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол

Утас: 70342716 Цахим хаяг: EnkhtsoodolJ@audit.gov.mn

Майкрофт аудит ХХК аудитор: Г.Майцэцэг

Утас: 89107138 Цахим хаяг: gombodorjmaitsetseg@gmail.com

Ахлах Аудитор: Б.Нарантуяа

Утас: 99138050 Цахим хаяг: narannarka18@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт .....
  2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл .....
  3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
    - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....
    - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .....
    - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....
    - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
  4. Аудитын тайлан .....
  - 4.1 Ерөнхий зүйл .....
  - 4.2 Материаллаг байдал .....
  - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
  - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал .....
  - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....
  - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....
5. Аудитын илрүүлэлт .....
  6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС   Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт

АДБОУС   Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

ТӨБЗГ   Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Анхдагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант, 5-р баг, Булган сум, Булган аймаг,
63082, Утас/Факс: 7034-2580
Цахим шуудан: bulgan@audit.gov.mn

2025.02.19

№

19

танай

ны №

Г

МОГОД СУМЫН ЭМТ-ИЙН
ДАРГА Г.БУЛГАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Могод сумын ЭМТ нь гүйцэтгэлийн санхүүжилтээр санхүүжиж 1 хөтөлбөр 4 зориулалт арга хэмжээний хүрээнд 911,254.2 мянган төгрөгийг зарцуулахаар төлөвлөж гүйцэтгэлээр 928,185.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч зарцуулсан байна.

Тайланд онд 8,140.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан, 282,343.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийг аймгийн ЭМГ-аас үнэ төлбөргүй бүртгэн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Бидний мэргэжлийн шийдлийн дагуу аудитын гол асуудлууд гэж тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн их нөлөөтэй асуудлуудыг үздэг. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитынхаа хүрээнд эдгээр асуудлуудыг нэгтгэсэн

байдлаар авч үзсэн ба дүгнэлтээ гаргахдаа эдгээр асуудлуудад тус бүрчлэн дүгнэлт гаргаагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Могод сумын Засаг даргын 2024 оны 01 дүгээр 26-ны А/11 тоот захирамжаар 29 хүний бүтэц орон тоотой үйл ажиллагаа шийдвэрлэснийг Сангийн сайдын 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн А/047 тоот тушаалаар бүтэц орон тоог 21-оор баталж 2023 онд 21 орон тоотой үйл ажиллагаа явуулжээ.

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжтой нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

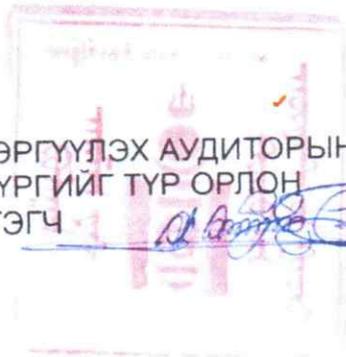
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ ЖЭНХЦООДОЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

1. 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	209,574,625.60	291,100,050.90
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	64,346,668.81	31,863,581.50
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	64,346,668.81	31,863,581.50
3121	Төгрөг	64,346,668.81	31,863,581.50
31211	Төрийн сангийн харилцах	64,346,668.81	31,863,581.50
314	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө		
33	АВЛАГА	13,030,025.00	148,486,807.85
332	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		148,486,807.85
335	Бусад авлага	13,030,025.00	
3351	Байгууллагаас авах авлага	13,030,025.00	
34	УРЬДЧИЛГАА		12,560,000.00
3471	Урьдчилгаа тооцоо		12,560,000.00
34713	Цалингийн урьдчилгаа		12,560,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	132,197,931.79	98,189,661.55
351	Түүхий эд материал	24,783,531.44	23,863,092.28
3513	Эм боох материал	24,783,531.44	23,863,092.28
354	Хангамжийн материал	107,414,400.35	74,326,569.27
3541	Бичиг хэргийн материал	3,453,830.00	3,092,330.00
3542	Аж ахуйн материал	47,790,080.08	39,851,231.08
3543	Сэлбэг хэрэгсэл	1,541,500.00	6,351,650.00
3544	Түлш, шатах тослох материал	96,200.00	314,600.00
3546	Хүнсний материал	2,603,195.00	3,353,970.00
3547	Бусад хангамжийн материал	51,929,595.27	21,362,788.19
36	НӨӨЦИЙН БАРАА		
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	595,740,158.19	806,726,651.60
37	УРТ ХУГАЦААТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	595,740,158.19	806,726,651.60
392	Биет хөрөнгө	576,536,158.19	787,522,651.60
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	504,584,955.34	504,584,955.34
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-113,524,146.18	-142,498,044.06
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	69,090,667.00	297,053,570.47
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-47,493,211.23	-56,896,222.60
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	234,871,966.96	264,392,750.29
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-91,992,370.27	-127,178,773.50
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,791,094.40	39,791,094.40
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-18,792,797.83	-24,726,678.74
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө		33,000,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	19,204,000.00	19,204,000.00
39301	Програм хангамж	300,000.00	300,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-300,000.00	-300,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	19,204,000.00	19,204,000.00
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	805,314,783.79	1,097,826,702.50
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		3,804,500.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		3,804,500.00

413	Өглөг		3,804,500.00
4132	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		3,804,500.00
414	Урьдчилж орсон орлого		
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
422	Урт хугацаат зээл		
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	805,314,783.79	1,094,022,202.50
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	805,314,783.79	1,094,022,202.50
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	156,185,903.37	156,185,903.37
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө		
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		
51101	Өмч: - төрийн	19,204,000.00	19,204,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	445,399,117.26	734,106,535.97
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	445,399,117.26	445,399,117.26
5122	Тайлант үеийн үр дүн		288,707,418.71
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	203,729,763.16	203,729,763.16
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	805,314,783.79	1,097,826,702.50

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	740,900,873.71	1,233,516,639.19
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	91,977,532.46	416,709,971.09
120	Нийтлэг татварын бус орлого	91,977,532.46	310,826,893.55
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	52,217,280.00	35,080,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	52,217,280.00	
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		35,080,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	22,736,804.40	249,343,686.80
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	17,023,448.06	26,403,206.75
122	Тусламжийн орлого		105,883,077.54
122001	Хандив тусламж /дотоод/		105,883,077.54
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	648,923,341.25	816,806,668.10
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		21,536,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		21,536,800.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	57,238,900.00	5,967,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	57,238,900.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/		5,967,400.00
1330	Төсвийн захирагчдаас		85,761,224.17
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		85,761,224.17
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	591,684,441.25	703,541,243.93
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	591,684,441.25	703,541,243.93
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	735,654,064.78	944,809,220.48
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	735,654,064.78	944,809,220.48
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	714,589,379.89	944,553,501.76

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	402,210,433.35	599,561,324.78
210101	Үндсэн цалин	262,312,095.02	368,510,158.75
210102	Нэмэгдэл	100,513,809.10	182,937,304.68
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,204,000.00	13,201,000.00
210104	Урамшуулал	36,180,529.23	34,912,861.35
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	48,956,063.76	67,828,621.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,726,122.29	46,369,096.20
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,516,519.49	5,681,677.80
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,680,189.71	3,209,574.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	639,393.82	2,507,554.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,393,838.45	10,060,718.66
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,976,215.11	32,583,181.28
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,080,294.00	3,951,183.68
210302	Түлш, халаалт	31,797,921.11	28,533,797.60
210303	Цэвэр, бохир ус	98,000.00	98,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,518,900.00	29,122,800.00
210401	Бичиг хэрэг	1,837,672.50	2,911,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,079,050.00	21,185,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,482,177.50	2,092,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	120,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс		2,812,600.00
2105	Нормативт зардал	114,690,918.31	110,996,374.29
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	101,033,184.31	98,260,793.29
210502	Хоол, хүнс	13,657,734.00	12,735,581.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,958,000.00	1,498,333.33
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл		528,333.33
210604	Урсгал засвар	2,958,000.00	970,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,221,000.00	4,835,158.65
210701	Гадаад албан томилолт		200,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,221,000.00	4,635,158.65
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,978,660.00	3,621,719.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,348,800.00	2,082,530.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	576,000.00	576,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ		163,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	53,860.00	61,939.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо		67,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		630,000.00
210807	Газрын төлбөр		40,800.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	73,079,189.36	94,505,989.06
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,431,940.00	15,540,462.33
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	67,647,249.36	78,965,526.73
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,064,684.89	255,718.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,000,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	20,064,684.89	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,064,684.89	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		255,718.72

213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		255,718.72
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	5,246,808.93	288,707,418.71
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	5,246,808.93	288,707,418.71

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	688,110,596.25	928,185,111.72
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	52,217,280.00	246,835,226.47
120	Нийтлэг татварын бус орлого	52,217,280.00	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	52,217,280.00	
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	52,217,280.00	
122	Тусламжийн орлого		246,835,226.47
122001	Хандив тусламж /дотоод/		246,835,226.47
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	635,893,316.25	681,349,885.25
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		21,536,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		21,536,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	57,238,900.00	5,967,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	57,238,900.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/		5,967,400.00
1330	Төсвийн захирагчдаас		85,761,224.17
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		85,761,224.17
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	578,654,416.25	568,084,461.08
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	578,654,416.25	568,084,461.08
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	671,527,454.11	819,549,730.10
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	671,527,454.11	819,549,730.10
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	650,462,769.22	819,294,011.38
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	401,269,283.78	595,969,056.37
210101	Үндсэн цалин	218,350,856.34	362,572,119.07
210102	Нэмэгдэл	143,246,425.70	184,112,917.30
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,322,000.00	15,121,000.00
210104	Урамшуулал	35,350,001.74	34,163,020.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,391,563.33	70,688,727.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,349,413.60	50,370,400.85
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,046,508.59	5,681,677.80
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,206,386.96	3,209,574.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	753,577.63	2,507,554.28
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,035,676.55	8,919,519.67
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,976,215.11	32,583,181.28
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,449,195.24	3,951,183.68

210302	Түлш, халаалт	31,797,921.11	28,533,797.60
210303	Цэвэр, бохир ус	729,098.76	98,200.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	32,122,757.50	27,584,160.00
210401	Бичиг хэрэг	1,996,550.00	2,411,280.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,802,530.00	17,444,480.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,528,977.50	2,092,600.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	389,600.00	720,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,405,100.00	4,915,800.00
2105	Нормативт зардал	64,977,849.50	65,772,417.70
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	48,032,760.50	50,673,169.20
210502	Хоол, хүнс	12,434,089.00	15,099,248.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,511,000.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	51,449,000.00	15,478,150.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	42,927,000.00	8,100,000.00
210602	Тавилга	2,300,000.00	
210604	Урсгал засвар	6,222,000.00	7,378,150.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,221,000.00	3,660,000.00
210701	Гадаад албан томилолт		200,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,221,000.00	3,460,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,638,760.00	3,766,419.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,656,800.00	2,156,230.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	576,000.00	576,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	163,350.00	163,350.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	61,200.00	84,039.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	31,410.00	55,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	150,000.00	630,000.00
210807	Газрын төлбөр		40,800.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх		61,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,416,340.00	3,791,900.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,416,340.00	3,791,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	21,064,684.89	255,718.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,000,000.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,000,000.00	
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	20,064,684.89	
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,064,684.89	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		255,718.72
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		255,718.72
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	16,583,142.14	108,635,381.62
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
	Дотоод эх үүсвэрээр		
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)		
145	Бусад эх үүсвэр		

25	Санхүүгийн үйл ажиллагааны зардал		
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	16,583,142.14	108,635,381.62
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		64,346,668.81
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		31,863,581.50

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Д/д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
10	20... оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	156,185,903.37	203,729,763.16	445,399,117.26	805,314,783.79
11	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
12	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
13	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
14	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
15	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
16	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
17	Тайлант үеийн үр дүн			288,707,418.71	288,707,418.71
18	.....				
19	20... оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	156,185,903.37	203,729,763.16	734,106,535.97	1,094,022,202.50

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харь цуулалт
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,194,737,200.00	819,549,730.10	5,375,187,469.90	13.23
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,194,737,200.00	819,549,730.10	5,375,187,469.90	13.23
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,194,737,200.00	819,294,011.38	5,375,443,188.62	13.23
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,142,502,100.00	595,969,056.37	3,546,533,043.63	14.39
210101	Үндсэн цалин	2,417,465,600.00	362,572,119.07	2,054,893,480.93	15
210102	Нэмэгдэл	1,406,825,500.00	184,112,917.30	1,222,712,582.70	13.09
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	87,406,000.00	15,121,000.00	72,285,000.00	17.3
210104	Урамшуулал	230,805,000.00	34,163,020.00	196,641,980.00	14.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	508,499,400.00	70,688,727.03	437,810,672.97	13.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	345,775,500.00	50,370,400.85	295,405,099.15	14.57
210202	Тэтгэмжийн даатгал	40,680,800.00	5,681,677.80	34,999,122.20	13.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	20,341,400.00	3,209,574.43	17,131,825.57	15.78
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	20,341,400.00	2,507,554.28	17,833,845.72	12.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	81,360,300.00	8,919,519.67	72,440,780.33	10.96
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	226,988,300.00	32,583,181.28	194,405,118.72	14.35
210301	Гэрэл, цахилгаан	29,550,000.00	3,951,183.68	25,598,816.32	13.37
210302	Түлш, халаалт	194,438,300.00	28,533,797.60	165,904,502.40	14.67
210303	Цэвэр, бохир ус	3,000,000.00	98,200.00	2,901,800.00	3.27
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	372,915,100.00	27,584,160.00	345,330,940.00	7.4
210401	Бичиг хэрэг	20,724,700.00	2,411,280.00	18,313,420.00	11.63
210402	Тээвэр, шатахуун	253,048,000.00	17,444,480.00	235,603,520.00	6.89
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	18,588,200.00	2,092,600.00	16,495,600.00	11.26
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	18,872,500.00	720,000.00	18,152,500.00	3.82
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	61,681,700.00	4,915,800.00	56,765,900.00	7.97
2105	Нормативт зардал	620,769,200.00	65,772,417.70	554,996,782.30	10.6
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	467,696,700.00	50,673,169.20	417,023,530.80	10.83
210502	Хоол, хүнс	129,073,800.00	15,099,248.50	113,974,551.50	11.7
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	23,998,700.00		23,998,700.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	195,250,800.00	15,478,150.00	179,772,650.00	7.93
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	81,591,800.00	8,100,000.00	73,491,800.00	9.93
210604	Урсгал засвар	113,659,000.00	7,378,150.00	106,280,850.00	6.49
2107	Томилолт, зочны зардал	42,502,200.00	3,660,000.00	38,842,200.00	8.61

210701	Гадаад албан томилолт		200,000.00	-200,000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	42,502,200.00	3,460,000.00	39,042,200.00	8.14
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	60,009,100.00	3,766,419.00	56,242,681.00	6.28
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	35,331,100.00	2,156,230.00	33,174,870.00	6.1
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	5,000,000.00	576,000.00	4,424,000.00	11.52
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,000,000.00	163,350.00	1,836,650.00	8.17
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,500,000.00	84,039.00	1,415,961.00	5.6
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	486,700.00	55,000.00	431,700.00	11.3
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	7,549,000.00	630,000.00	6,919,000.00	8.35
210807	Газрын төлбөр	330,900.00	40,800.00	290,100.00	12.33
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	7,811,400.00	61,000.00	7,750,400.00	0.78
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,301,000.00	3,791,900.00	21,509,100.00	14.99
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	25,301,000.00	3,791,900.00	21,509,100.00	14.99
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		255,718.72	-255,718.72	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг				
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлэн захирагчдад олгох		255,718.72	-255,718.72	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		255,718.72	-255,718.72	
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ				
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		928,185,111.72	-928,185,111.72	
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ		21,536,800.00	-21,536,800.00	
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих		21,536,800.00	-21,536,800.00	
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого				
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ		5,967,400.00	-5,967,400.00	
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/		5,967,400.00	-5,967,400.00	
133	ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧДААС		85,761,224.17	-85,761,224.17	
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт		85,761,224.17	-85,761,224.17	
134	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ		568,084,461.08	-568,084,461.08	
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих		568,084,461.08	-568,084,461.08	
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС				

122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ		246,835,226.47	-246,835,226.47	
122	Тусламжийн эх үүсвэрээс санхүүжих		246,835,226.47	-246,835,226.47	
124	БУСАД ЭХ ҮҮСВЭР				
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		64,346,668.81	-64,346,668.81	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		31,863,581.50	-31,863,581.50	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Нэмэлт санхүүжилтийн дансаар орлого, зарлагын гүйлгээ хийгдээгүй болно.

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Тайлант онд тус байгууллага нь “Эрүүл мэндийн салбарт хэрэгжиж байгаа төрийн бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах, “Чанартай үйлчилгээ, хариуцлагатай, ёс зүйтэй тусламж үйлчилгээг хүргэх” гэсэн зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан ба хүний нөөцийн тогтвортой байдал, багаар ажиллах чадвартай, мэргэшсэн байх, ёс зүйтэй байх, цагийн нягтралтай байх гэсэн зарчмуудыг үнэт зүйлсээ болгон ажиллалаа.

Гүйцэтгэлийн санхүүжилттэй холбоотойгоор 2021 оноос эхлэн өдрийн эмчилгээ, сэргээн засах, гэрээр үзүүлэх тусламж зэрэг эмчилгээ нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор хэвтэн эмчлүүлэх хүний тоо буурах хандлагатай байна.

Эрүүл мэндийн сайдын А/537 тушаалаар /Эмнэлгийн үйл ажиллагааг хангах/ 31863.5 мянган төгрөгийн дансны үлдэгдэлтэй ажилласан байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тус байгууллага нь Эрүүл мэндийн тухай хууль Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай хууль, Татварын тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Шилэн дансны хууль, Төрийн болон орон нутгийн тухай хууль бусад холбогдох хууль, тогтоол, заавар, журмыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Төсвийн шууд захирагч батлагдсан төсөвт үндэслэн зарлагын гүйлгээг хянаж баталгаажуулснаар дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж байгаа бол аймгийн төрийн сан холбогдох санхүүгийн баримт материал, гэрээ, гүйцэтгэлийн баримт бичгийг хянаж, зарлагын гүйлгээг хянаж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 03 дугаар сарын 17-ны өдрийн А/146 дугаар тушаалаар баталсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөн ажиллаж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2023 оны А/229 дугаар журмаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 292,511.9 мянган төгрөгөөр буюу 26.6 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	64,346.7	31,863.6	(32,483.1)
Авлага	13,030.0	148,486.8	135,456.8
УРЬДЧИЛГАА	-	12,560.0	12,560.0
Бараа материал	132,197.9	98,189.7	(34,008.3)
Үндсэн хөрөнгө	595,740.2	806,726.7	210,986.5
Нийт хөрөнгө	805,314.8	1,097,826.7	292,511.9
Өр төлбөр	-	3,804.5	3,804.5
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	156,185.9	156,185.9	-
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	805,314.8	1,097,826.7	292,511.9

Дээрх хүснэгтээс харахад бараа материал өмнөх оны үзүүлэлтээс 34008,3 мянган төгрөгөөр буурч, үндсэн хөрөнгө 210986,5 мянган төгрөгөөр өссөн харагдаж байна.

2024 онд Булган аймгийн Эрүүл мэндийн газраас 282343,6 мянган төгрөгний хөрөнгө үнэ төлбөргүй бүртгэн авсан, төсвийн хөрөнгөөр 8140,0 төгрөгний үндсэн хөрөнгө бэлтгэсэн байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 3 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 982185,1 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн байна. Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 703541,2 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, үйл ажиллагааны орлого 21536,8 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 819549,7 мянган төгрөг буюу 83,1 хувьтай байгаа нь харилцахын үлдэгдэл 31863,5 мянган төгрөг байгаатай холбоотой.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

№	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	/мянган төгрөгөөр/		
			Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	80302-Нэг иргэнд ноогдох нормативаар	427,820.70	397,425.71	30,394.99	63.0%
2	81603-Үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээ	181,216.20	181,728.70	(512.50)	28.8%
	83601-Нэмэлт-Олон улсын байгууллагаас олгосон	2,217.30	1,717.28	500.02	7.2%
	83603-Нэмэлт-Дээд шатны төсвөөс хуваарилсан	50,000.00	50,000.00	-	1.0%

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Майкрофт аудит” ХХК-ий аудитор Г.Майцэцэг, ахлах аудитор Б.Нарантуяа нар гүйцэтгэж, хяналтуудыг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер, дарга, тэргүүлэх аудиторын албан тушаалын албан үүргийг тор орлон гүйцэтгэгч Ж.Энхцоодол нар хэрэгжүүлэв.

Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Булган аймгийн аудитын газарт 2025 оны 01 дугаар сарын 24-ны өдрийн 11 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны батлагдсан төсвийг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг бага гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 944,809.2 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 14,172.1 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 708606.9 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор хуулийн хэрэгжилтэнд хяналт тавих бодлого, чиглэлийн дагуу ажиллажээ.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шийдвэрлэсэн нь:

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хүрээнд 2024 онд нийт 159 мэдээ мэдээллэхээс хуулийн хугацаанд 157 мэдээг бүрэн мэдээллэж, хугацаа хоцроосон мэдээ 5 байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Шатахууны тайлан, жолоочийн замын хуудсыг стандартын дагуу хөтлөх, стометрийн заалтыг дахин нягтлаж шалгаж байх, шатахууны зарцуулалтын тооцоог нягтлаж байх зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалттай нийцэхгүй байсныг залруулсан. Зөвлөмж.

Цалингийн шөнийн илүү цагийг бодохдоо Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109 дүгээр зүйлийн 109.8-т заасны дагуу шөнийн цагийн нэмэгдэл хөлс /дундаж цалин хөлсийг нэг аравны хоёр дахин, түүнээс дээш хэмжээгээр нэмэгдүүлж /-ийг нэмж олгох заалтыг баримтлаж ажиллаагүй. Зөвлөмж.

Эмийн тооллогыг түүврийн аргаар тулган баталгаажуулахад 37 нэр төрлийн нийт 1.051.720 төгрөгний эмийн дутуу тоологдсон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй, нийт эмийн зардал зөрүүтэйг илтгэж байна. Төлбөрийн акт тогтоох.

Тайлант хугацаанд орлого, зарлага, шаардах хуудсыг нягтлан бодогч, няравын гарын үсэг зурж баталгаажуулаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1 "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.5 "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна" гэж заасантай нийцэхгүй байна. Зөвлөмж.

Анхны өртөгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлэх, ашиглах боломжгүй хөрөнгүүдийг актлах зэрэг бүртгэлийн ажил хийгдээгүй байгаа нь Энэ нь УСНББОУС-17 "Үндсэн хөрөнгө" заалтыг, Засгийн газрын 2014 оны 297 дугаар "Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцох журам" -ыг 1 дүгээр хавсралт, "Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцоход баримтлах хугацаа, жилд байгуулах элэгдлийн хэмжээ " хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Зөвлөмж.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмж, актыг бүрэн хэрэгжүүлэн ажилласан байна. Зөвлөмжийн биелэлтийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт хариу хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	2	427.6	2	427.6	100
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	1	0	1	0	100
Нийт дүн	3	427.6	3	427.6	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

ЭМД-сангаас эрүүл мэндийн байгууллагуудад эм, эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний хөлсийг гүйцэтгэлээр санхүүжүүлэхдээ эх олонлогийн, сиситемийн, эмч байцаагчийн гэсэн 3 төрлөөр хассан тул дотоод хяналтыг сайжруулах

Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зориулалтын бус зардал гаргахгүй байх, жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө эд хөрөнгийн тооллогыг заавал хийж хэрэгжүүлж үлдэгдлийг баталгаажуулж хэвших, бараа материал, үнэ бүхий зүйлийн орлого, зарлагыг цэгцлэн шалгаж, нэр төрлийн бүртгэлийг эд хариуцагч бүрээр хөтлүүлж тайлан гаргуулан үлдэгдлийн бүртгэлтэй тулган шалгасан байх.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд "Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарснаар уг баримт бичиг хүчин төгөлдөр болно", "Анхан шатны бүрдэлгүй, ажил гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно гэж тус тус заасан байдаг. Тиймээс компанийн эрх бүхий этгээдийн гарын үсэг, тамга тэмдгээр баталгаажсан анхан шатны баримтыг үндэслэн нягтлан бодох бүртгэлээ хөтөлж байх

Санхүүгийн тайлан болон анхан шатны баримтыг үдэхдээ архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хууль, НББ тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлд заасны дагуу архивлан баримтжуулж, дотоод хяналтыг сайжруулахыг санхүүгийн албанд зөвлөж байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1.051.720 мянган төгрөгийн зөрчил илэрснээс 1,051,720.0 төгрөгийн төлбөрийн 1 акт тогтоож, 4 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Эмийн тооллогыг түүврийн аргаар тулган баталгаажуулахад 37 нэр төрлийн нийт 1.051.720 төгрөгийн эмийн дутуу тоологдсон нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй байна. Төлбөрийн акт тогтоох

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага бичигдээгүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Шатахууны тайлан, жолоочийн замын хуудсыг стандартын дагуу хөтлөх, стометрийн заалтыг дахин нягтлаж шалгаж байх, шатахууны зарцуулалтын тооцоог нягтлаж байх зэрэг нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4-т "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна", 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй. Зөвлөмж

Цалингийн шөнийн илүү цагийг бодохдоо Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 109 дүгээр зүйлийн 109.8-т заасны дагуу шөнийн цагийн нэмэгдэл хөлс /дундаж цалин хөлсийг нэг аравны хоёр дахин, түүнээс дээш хэмжээгээр нэмэгдүүлж /-ийг нэмж олгох заалтыг баримтлаж ажиллаагүй. Зөвлөмж

Хувь хүнд ажлын хөлс олгохдоо нийгмийн даатгалын шимтгэл, хувь хүний орлоын албан татвар суутгах хуулийг баримтлан ажиллах, Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 19.1.2.Иргэний хуулийн 343, 359 дүгээр зүйлд заасан ажил гүйцэтгэх, хөлсөөр ажиллах гэрээ болон тэдгээртэй адилтгах гэрээгээр тохирсон цалин хөлснөөс шимтгэл суутгах заалтыг баримтлаж ажиллаагүй.Зөвлөмж

Анхны өртөгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг дахин үнэлэх, ашиглах боломжгүй хөрөнгүүдийг актлах зэрэг бүртгэлийн ажил хийгдээгүй байгаа нь Энэ нь УСНББӨУС-17 "Үндсэн хөрөнгө" заалтыг, Засгийн газрын 2014 оны 297 дугаар "Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцох журам" -ыг 1 дүгээр хавсралт, "Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцоход баримтлах хугацаа, жилд байгуулах элэгдлийн хэмжээ " хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Зөвлөмж

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
ТӨЛБӨРИЙН АКТ

2025 оны 02 дугаар сарын 10

Дугаар 4/27 - 25452520

Булган сум

ЗУА - 2025/094/НА - СА - ТЦЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Булган аймгийн Могод сумын ЭМТ-ийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Эмийн тооллогыг түүврийн аргаар тулган баталгаажуулахад 37 нэр төрлийн нийт 1,051,720.0 (Нэг сая тавин нэгэн мянга долоон зуун хорин) төгрөгний эмийн дутуу тоологдсон. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 4.1-д "Төсвийн үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах" НББ-ийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" Зам тээврийн сайдын 2019 оны 390 тоо "Жишиг норм батлах тухай" тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Авто машины 100 км гүйлтэд зарцуулах шатахуун зарцуулалтын жишиг норм" гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2-т "Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно.", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3.5-д "бүртгэл, тусгаар зөрүүтэй тусгаарлагдсан үр дагавар үүссэн." гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1.Актаар тогтоосон 1,051,720.0 (Нэг сая тавин нэгэн мянга долоон зуун хорин) төгрөгийг Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Төрийн сан банкин дахь аймгийн төсвийн орлогын 100040051005 тоот дансанд төвлөрүүлэх;

2.Актын биелэлтийг 2025 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Булган аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлэхийг Могод сумын ЭМТ-ийн дарга (Г.Булган), нягтлан бодогч (А.Бат-Өлзий) нарт хариуцуулав.

ТӨЛБӨРИЙН АКТ ТОГТООСОН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОРЫН АЛБАН ТУШААЛЫН
АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ
"МАЙКРОФТ АУДИТ" ХХК-ИЙ
ЗАХИРАЛ, АУДИТОР

Ж.ЭНХЦООДОЛ

Г.МАЙЦЭЦЭГ

53171347
1040040 312021